

hiányoztak a kongresszusi kiállításból, ahol bizonyára méltó hely jutott volna nekik a többi iparművészeti irányú iskolák mellett. A kongresszusi kiállítás brit és francia részében volt munkákból néhány szemelvényt e füzetünkben mutatunk be.

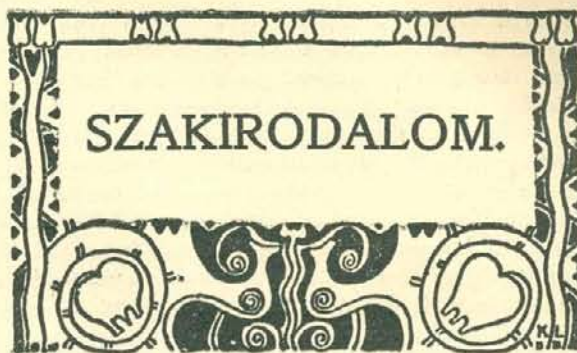
A KERESKEDELEMÜGYI M. KIR. MINISZTER a vidéki kiállításokon résztvevő kiállítók kitüntetésére Maróti Gézával érmet terveztetett, melyet elsősorban a pécsi kiállítás kitüntettjét kapják. Az érmet mintáját e füzetben közöljük.

HORTI PÁL HAGYATÉKÁBAN levő terveket, fólvételeket, valamint a mexikói őskori gyűjteményt s fényképeket a kereskedelemügyi és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium együttesen megvették. A mexikói gyűjtemény, úgyszintén az ott készült fólvételek egy része az Orsz. Iparművészeti Múzeumnak jutott, a terveket, valamint az újabkori keramiai gyűjteményt a kereskedelemügyi minisztérium főhatósága alatt álló ipari szakiskolák között osztják szét. Ezekon kívül volt a hagyatékban még számos igen értékes terv és vázlat, melyeket az elhunyt jeles művész özvegye az Orsz. Magy. Iparművészeti Társulatnak ajándékozta. E tervekből néhány szemelvényt a mostani füzetünkben mutatunk be.

IFJ. BODON KÁROLY RAJZAIHOZ. Egy fiatal, tehetséges és törekvő magyar művész tervezeteinek sorozatát mutatjuk be e füzetünkben. Ifj. Bodon Károly nevét iparművészeti körökben már régebben ismerik. 1901-ben díjat nyert a M. Iparművészeti Társulat bútorterv pályázatán. Akkor még csak alig került ki az áll. felső ipariskolából; onnan Faragó Ödön tanár mellé szegődött, aki csakhamar felismerte a tehetséges és törekvő művész jeles képességeit és önálló tervezési munkákkal is bízta meg. Hosszabb időt Bécsben, majd Berlinben töltött, ahol nagyon megbecsülték a magyar művész sokoldalúságát, jó ízlését és munkaképességét. Újabbban egy előkelő darmstadti cégnek, a Ludwig Alter-féle lakásberendező vállalatnak tervező építésze.

KÁROLYI-EMLEKSERLEG. Az Orsz. M. Gazdasági Egyesület a magyar gazdák néhai vezérének, gróf Károlyi Sándornak emlékére díszes serleget készíttetett. A tervezéssel Muhács Sándor iparművészt bízták meg, ezüstből domborította Herpka Károly, az orsz. iparművészeti iskola tanára. A serleget és tokját képen e füzetünkben mutatjuk be.

HELYREIGAZÍTÁS. Lapunk legutóbbi füzetének 238. oldalán közölt 243. sz. kép aláírásából tévedésből maradt ki az ábrázolt mozaikkép tervezőjének Bobitsch Artornak a neve. Egyúttal pótlólag felemlítjük, hogy ugyanazon az oldalon közölt 244. számú Róth-féle mozaikképet Dudits Andor tervezte.

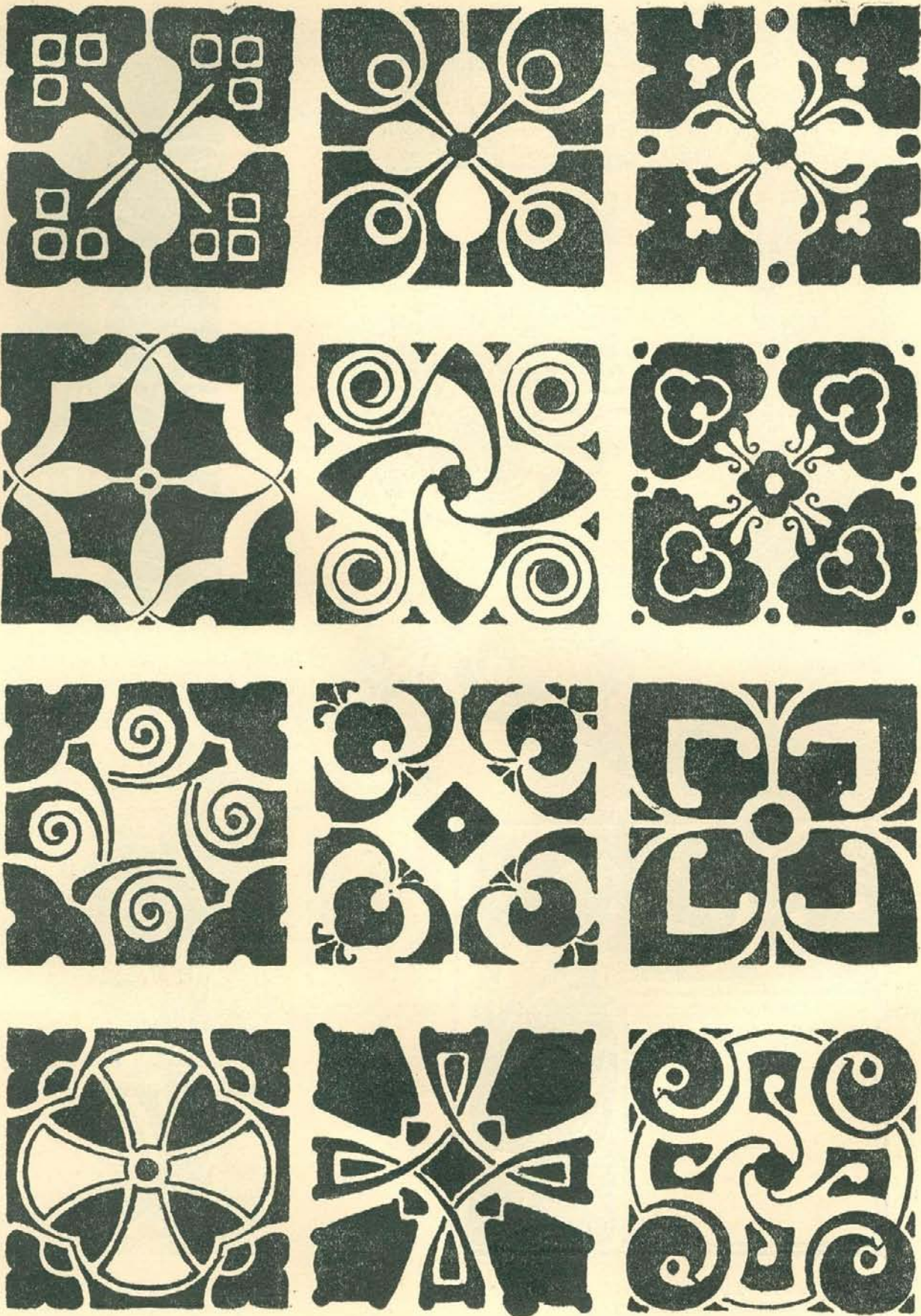
A MÚZEUMOK ÉS KÖNYVTÁRAK ORSZÁGOS FŐFELÜGYELŐSÉGÉNEK megjelent 1907. évi működéséről szóló jelentése Mihalik József előadó szerkesztésében. A 312 oldalas jelentés beszámol az állami felügyelet alatt álló gyűjteményekről, részletesen taglalván a Felügyelőség feladatait a hatáskörébe tartozó intézetekkel szemben. Közli a gyűjtemények gyarapítása érdekében tett intézkedéseket. Kimutatást ad a felügyelet alatt álló gyűjtemények állapotáról, az azokat fenntartó hatóságokról. Függelékül pedig a Tanács a Főfelügyelőség szabályzatát is kinyomatta. A jelentésnek egy igen fontos része az ingó emlékek védelmére készített törvénytervezettel foglalkozik, amelynek munkálatait báró Forster Gyula végezte.

A STUDIO A MAGYAR IPARMŰVÉSZETRŐL. A Studio szeptemberi számában érdekes cikk jelent meg a londoni magyar kiállításon volt iparművészeti csoportról és ennek kapcsán az orsz. iparművészeti iskolával kapcsolatos gödöllői Körösfői-féle szövetség, valamint a Dékány-féle csipkeműhelyben készült munkákból közöl szemelvényeket.

Múlt számunkban — írja a Studio munkatársa — szó volt a magyar kiállítás érdekes festményeiről; ezúttal az iparművészeti gyűjteményről kell megemlékeznünk. Igen kicsi, de rendkívül gondosan s helyes ítélettel összeválogatott csoport ez. Benne érvényesül az az irány, amelyben azok, akik erre illetékesek Magyarországon, a nép oly hosszú időközön át elnyomott művészi tehetségét fejleszteni akarják. Nem épületekben, nem festményekben, sem a szobrászatban kell keresnünk Magyarországon hagyományos művészetét, mert ezek az emlékek elvesznek ott, ahol a háború s az elnyomás pusztít, mint az Magyarországon századokon át megtörtént, hanem a hímzésben, szövésben, agyagművészetben s az iparművészet egyéb ágaiban, mert csak ezekben élt s fejlődött a magyar művészet.

Kétségtelenül a szőnyegszövés az az ága a modern magyar iparművészetnek, mely vezetni látszik. Talán a Nyugat legkeletibb zugának van fentartva az, hogy megfelelő utódja legyen a kelettel leginkább összefonott e műiparnak. A szövés művészete — már mint amennyire annak modern fejlődése forog szóban — jelenleg gyermekkorát éli Magyarországon; de jövődőlő sikere, úgy művészeti, mint kereskedelmi, szerencsére, biztosítottnak látszik.

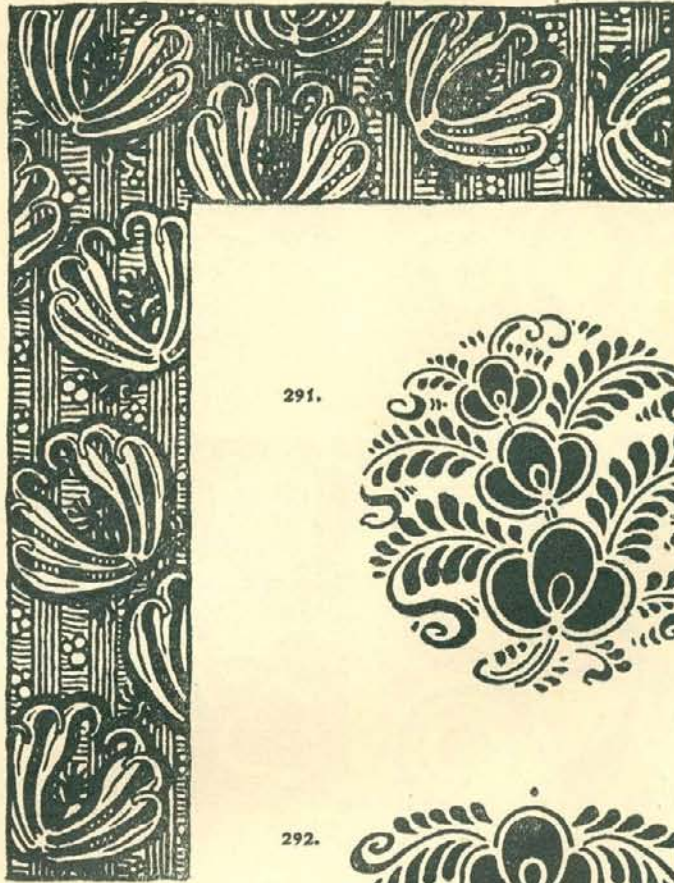
288.

288. HORTI PÁL :
CEMENTLAPOKRA VALÓ DÍSZÍTÉSEK.

DÉCORATION DE PLAQUES
DE REVÊTEMENT EN FAÏENCE.

289.

290.

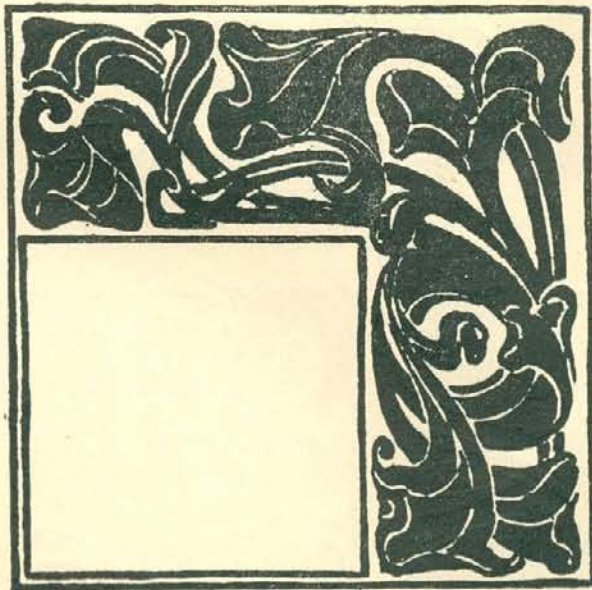
291.

292.

293.

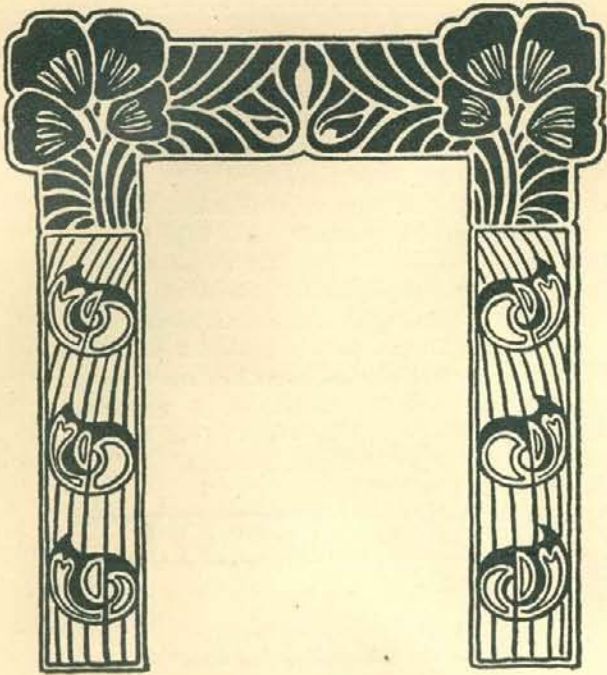
294.

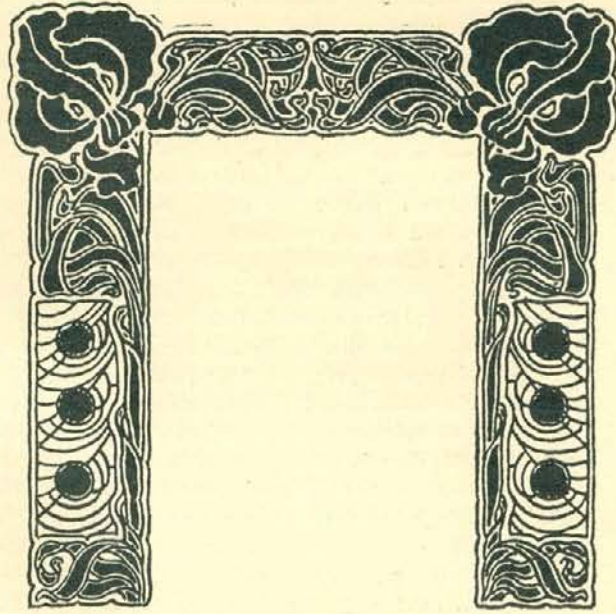
289—294. HORTI PÁL :
KÖNYV- ÉS CSERÉPDÍSZÍTÉSEK.

ELEMENTS DÉCORATIFS
POUR L'IMPRIMERIE ET
POUR L'ART CÉRAMIQUE.

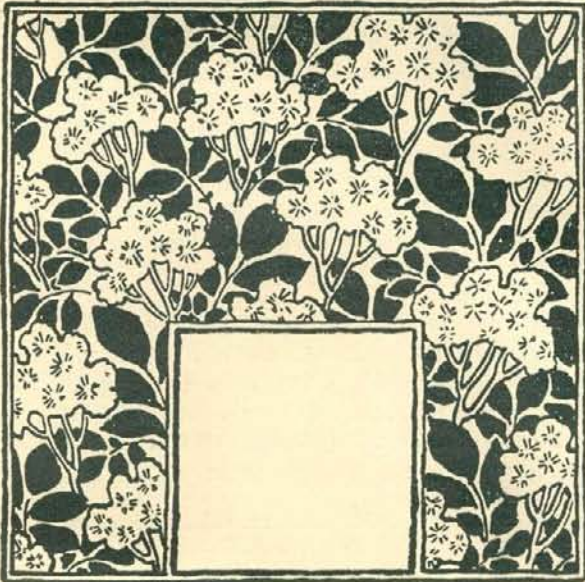
295.

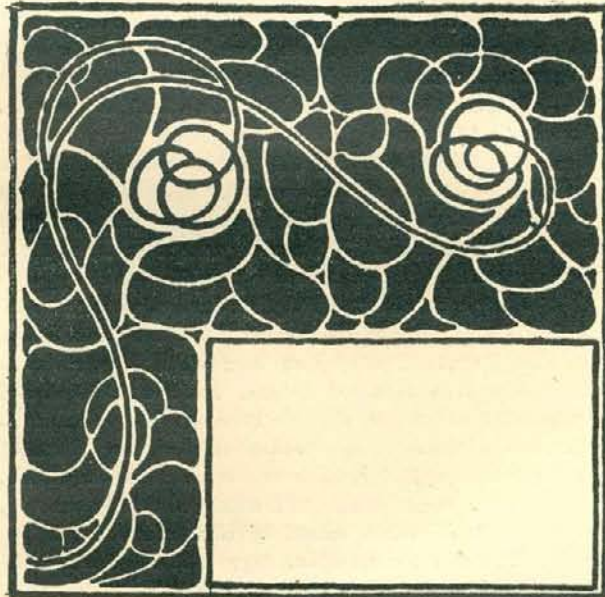
296.

297.

298.

A szöveg három fajanak kitünő példáit látjuk az egyik teremben, mindannyi egyaránt figyelemreméltó; a csomózott szőnyeg, amelynek egyikét érdekes rajzzal képben adjuk; a falszőnyeg, mely rokon a norvég szőnyegekkel, rajta bátor rajz, alaposan kezelve és a valódi arras-i szőnyeg, dícséretesen gondos kivitelben, melyből azonban még hiányzanak a magasabbrendű kvalitások, mint a milyenek pl. a flamand falszőnyegek megvannak. Valamennyi szőnyeg színezése hibátlan, az árnyalatok sohasem nyersekek, mindenkor alkalmazkodnak az egészhez, úgy, hogy több különféle szín kombinációja rendszeren sikerült.

A szőnyegeknek nem kevésbé érdekesek a népies hímzések, oly munkák ezek, melyek technikai szempontból tekintve bármely nemzet legszebb enémű hagyományos munkái fölött állanak. Magyarország minden vidékének megvan a maga sajátos hímzése; az egyik faluban divó öltés, rajz, teljesen elűt a szomszédos falutól s úgy látszik, hogy ez úgy volt mindig. A tú művészete nálunk az életből meríti erejét jobban, mint bárhol másutt a Nyugaton, mert Magyarországon még mindig hordják a nemzeti viseletet s a hímzés, a parasztruha legjellemzőbb része. Téli víziidején, mikor a mezei munka szünetel, a parasztasszonyok sokat hímeznek s ez tömegesen kerül piacra. Hatalmas s eredményes mozgalom indult meg jelenleg oly célból, hogy e munkanem s annak jó minősége biztosítsék s a hanyatlástól megóvassék. Sajnos, hogy modern tervek kivitelére kevés a kilátás, miután a régi minták másolására fektetik a főszűlyt.

A tőmunka újjáébredés legifjabb válfajában, a csipkében ellenben nem régi dolgok utánzatait, hanem ötletes, egyéni munkálkodást látunk. Nagy elismerés illeti a nekünk beküldött s a szekrények egyikében kiállított mintákat. Nem sok az, amit látunk, de minden egyes darab figyelemreméltó. Rajzuk eredeti s a gyengéd színek szubtilis használatát szerencsés íhlet vezeti.

Az iparművészet többi ágában kevés figyelemreméltó dolgot látunk. A régi hagyományokhoz való ragaszkodás, a szabad művészi kifejezések használatának rovására, a legtöbb esetben szemmel látható, ámde e hibát el kell néznünk a nemzetnél, ahol oly keveset tettek volt a múltban a saját művészi meggyőződésének élesztésére. A szabad mozgás e hiányát leginkább az ékszerészetben sajnáljuk, mert bár e munkák sok tekintetben csodálatra méltók, egyéniséget, élő érzést bennök egyelőre nem látunk.

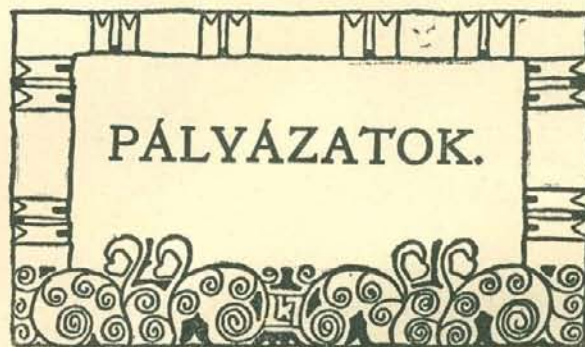
E helyen megemlítyük, hogy a Studio szerkesztője engedelmet kért Ágotai Lajos igazgatótól, hogy a sz. fővárosi iparrajziskolának az Earls Court-i kiállításon volt csoportjából több szemelvényt közölhessen. Ágotai készséggel tesz eleget a szerkesztő kívánságának s így a szóban forgó dolgozatok közlését a Studio egyik közelebbi füzetében várhatjuk.

HANS CORNELIUS: Elementargesetze der bildenden Kunst. Teubner kiadása. Ára 7 márka.

Szerző gyakorlati példákon mutatja be a azokból vezeteli azokat a törvényeket, melyeken a képzőművészeti alkotás alapul. Abból a tételből indul ki, hogy a művészi munka nem más, mint a környezet s egyes részeinek oly módon

való alakítása, mellyel azt szemünk számára teljesen érthetővé tesszük. Kiküszöböli tehát a zavargó, vagyis fölösleges elemeket, hozzáteszi azt, ami hiányzik belőle, vagyis végeredményében szemünk igényeihez mértén alakítja át környezetünket s annak egyes tárgyait.

A könyvön meglátszik, hogy a gyakorlati téren működő ember tollából került ki; bevallott célja, hogy olyanok számára tegye érthetőkké a művészet alkotásait, kik a művészettől hivatásuknál fogva távol állanak s azt más-ként, mint értelmi képességeiknek felhasználásával, megérteni nem tudják. Könnyen érthető gyakorlati példákba indul ki; elvont okoskodásokkal nem fárasztja a laikus olvasót. Ajánljuk e munkát mindenkinek, ki gyakorlati művészeti kérdésekkel foglalkozik s a művészet megértéséhez szükséges ismereteit ki akarja egészíteni.

PÁLYÁZAT OKLEVÉLRE. a) Tervezzenek oklevelet, melyet a Társulat tagjainak ad.

b) Az oklevél rajza vonatkozásban legyen annak rendeltetésével. Az oklevél nagyságát, alakját (álló vagy fekvő formatum), valamint a kidolgozásnál használt technikát (toll- vagy szénrajz, egyszínű akvarell stb.) a tervező szabadon választhatja.

c) A pályázaton csakis teljesen befejezett s közvetlenül sokszorosítható rajzok vehetnek részt; ezért vázlatos vagy hiányos rajzok pályadíjat nem kaphatnak.

d) A rajzon Magyarország kis címerét és a következő szöveget kell a rajzzal egységesen feltüntetni:

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat választmánya
Budapesten, 19... évi hó-án
tartott ülésén

(Név)

(Foglalkozás)

(Lakóhely)

a Társulat tagjainak sorába fölvette.

elnök.

igazgató.

titkár.